

Manol Vassev (1898-1958), αναρχικός, εργατικός οργανωτής και αντιστασιακός

Nick Heath*

Μια σύντομη βιογραφία του Βούλγαρου αναρχικού αγωνιστή, εργατικού οργανωτή και μαχητή της αντίστασης στο Β' Παγκόσμιο Πόλεμο, που δολοφονήθηκε από την κομμουνιστική μυστική αστυνομία το 1958.

Ο Jordan Sotiron γεννήθηκε στο Κουστεντίλ της Βουλγαρίας το 1898. Άρχισε να εργάζεται στην καπνοβιομηχανία ενώ ήταν ακόμα έφηβος, τομέα στον οποίο εργάστηκε όλη του τη ζωή. Προσχώρησε στον αναρχισμό ενώ βρισκόταν στο μέτωπο του Α' Παγκοσμίου Πολέμου και αμέσως μετά την λήξη του έγινε ενεργός οργανωτής στο χώρο εργασίας του και εξελίχθηκε σε δεινό ρήτορα σε συναντήσεις και διαδηλώσεις.

Κατά τη διάρκεια μιας σύγκρουσης με το στρατό, που επιτέθηκε σε μια συνέλευση εργαζομένων κατά την απεργία των εργατών στην καπνοβιομηχανία στο Κουστεντίλ, ο Jordan τραυμάτισε έναν αξιωματικό. Δικάστηκε ερήμην και καταδικάστηκε σε 15 χρόνια φυλάκισης. Έτσι πέρασε στην παρανομία και υιοθέτησε το όνομα Manol Vassev και έγινε ακτιβιστής στο χώρο εργασίας σε μια πόλη στο άλλο άκρο της Βουλγαρίας, το Χάσκοβο. Με αυτό το όνομα έπρεπε να υπηρετήσει και πάλι τη στρατιωτική του θητεία! Έμεινε φυλακισμένος για κάποιο διάστημα ως αποτέλεσμα των δραστηριοτήτων του στο χώρο εργασίας χωρίς να έχει ανακαλυφθεί η πραγματική του ταυτότητα. Κατέστρεψε επιτυχώς τα σχέδια εξορθολογισμού στο χώρο του καπνού που επιχειρούσαν τότε τα αφεντικά, δημοσιεύοντας και διανέμοντας ένα φυλλάδιο

εναντίον των σχεδίων αυτών, διεξάγοντας έναν εντατικό αγώνα που οδήγησε σε νίκη των εργατών.

Σε συνεργασία με τον δάσκαλο Gueorgui Sarafon, μέλος της αναρχικής οργάνωσης του Χάσκοβο και υποστηριζόμενος από όλους τους αναρχικούς της περιοχής και από τους εργάτες και τους μικρούς καπνοπαραγωγούς, έθεσε γύρω στο 1930 τα θεμέλια μιας αγροτικής ένωσης που μεγάλωσε και εξελίχθηκε στην Εθνική Συνομοσπονδία του Vlassovden.

Κατά τη διάρκεια του Β' Παγκοσμίου Πολέμου, ο Manol συμμετείχε στην αντίσταση. Στις 8 Σεπτεμβρίου 1945, όταν οι αντάρτες ετοιμάζονταν να κατεβούν από τα βουνά, οι στρατιώτες της φρουράς του Χάσκοβο προσπάθησαν να τους παγιδεύσουν. Ο Manol και οι σύντροφοί του ξεκίνησαν μια ένοπλη επίθεση, αποπλίζοντας τους αξιωματικούς και αποφεύγοντας τη σφαγή. Αυτό τον έκανε τόσο δημοφιλή που επί μήνες δεν πραγματοποιείτο συνάντηση χωρίς τη συμβολή και συμμετοχή του, ενώ το πορτρέτο του κοσμούσε τα καταστήματα της πόλης.

Αλλά οι κομμουνιστές άρχισαν να τον καταδιώκουν. Συνελήφθη για πρώτη φορά στις 10 Μάρτη 1945 μαζί με όλους τους συμμετέχοντες στο εθνικό συνέδριο της Αναρχικής Κομμουνιστικής Ομοσπονδίας στο Κνιαγενο, κοντά στη Σόφια. Κλείστηκε σε στρατόπεδα συγκέντρωσης, πρώτα στη Dupnitsa και μετά στο Kutzian.

Ξέσπασαν, όμως, διαδηλώσεις και οι αρχές αναγκάστηκαν να τον απελευθερώσουν. Αλλά η διοίκηση του στρατοπέδου απαιτούσε, όπως έκανε και με όλους τους άλλους κρατούμενους, να υπογράψει μια ταπεινωτική δήλωση που είχε συντάξει η ίδια. Αυτός αρνήθηκε να υπογράψει και να φύγει. Τελικά εκδιώχτηκε από το στρατόπεδο με τη βία!

Ωστόσο, εξέτισε 5 χρόνια στη φυλακή του Σλίβεν και καταδικάστηκε και πάλι σε ενάμισι χρόνο κράτησης. Στη δίκη που έγινε πριν από τη δεύτερη φυλάκισή του -που έγινε κατ' εξαίρεση δημόσια- κατηγορήθηκε ότι ήταν "πληρωμένος πράκτορας των Αγγλοαμερικανών" (!). Σηκώθηκε τότε και διέκοψε τον εισαγγελέα, φωνάζοντας: "Δεν είμαι εγώ που υπέγραφα τις συνθήκες της Τεχεράνης και της Γιάλτας με τους Άγγλους και τους Αμερικανούς. Δεν είμαι εγώ που πήγα στο Λονδίνο για να φιλήσω τη φούστα της Βασίλισσας της Αγγλίας!"

Ο εισαγγελέας είχε σιγήσει και οι δικαστές κατέβασαν τα μάτια τους από ντροπή για να μην τον αντικρίσουν. Την προηγούμενη ημέρα από την επίσημη απελευθέρωσή του, δηλαδή στις 12 Μαρτίου 1958, δηλητηριάστηκε από τη βουλγαρική μυστική αστυνομία.

*Το αγγλικό πρωτότυπο βρίσκεται εδώ: libcom.org
Μετάφραση: Ούτε Θεός-Ούτε Αφέντης.